

We zeggen het maar even voor de zekerheid: printen is alleen toegestaan voor persoonlijk gebruik. Het is niet supersympathiek om dit artikel te verspreiden. Sterker nog: het is verboden. Gelukkig is het heel eenvoudig om anderen een Blendle-linkje te sturen. Delen kan dus altijd!

De seksrobot heeft een goede opvoeding nodig

De seksrobot zal steeds populairder worden. Hoog tijd om na te denken over de normen die we de seksrobot meegeven, betogen Rinie van Est en Lambèr Royakkers.

RINIE VAN EST, ONDERZOEKER RATHENAU INSTITUUT EN TU EINDHOVEN LAMBÈR ROYAKKERS, ONDERZOEKER TU EINDHOVEN AUTEURS VAN 'JUST ORDINARY ROBOTS: AUTOMAT...

Antropologe Kathleen Richardson en gedragswetenschapper Eric Billing begonnen onlangs een campagne tegen seksrobots, omdat ze 'een verwoestend effect op de samenleving' kunnen hebben. Deze Campaign Against Sex Robots lijkt niet erg urgent: de ontwikkeling van seksrobots bevindt zich nog in de beginfase. Seksrobot Roxxxy, 55 kilo zwaar en 1 meter 70 lang, is op dit moment het meest ge-

avanceerde model. Het Amerikaanse bedrijf True Companion wil haar binnen een jaar voor zesduizend euro op de markt brengen. Roxxy kan bewegen, reageert op aanrakingen en voert kleine gesprekjes. Veel stelt het nog niet voor.

Toch snijdt de anti-seksrobotcampagne wel hout. Eerder versnelde de seksindustrie al de doorbraak van de videorecorder en van internet. Het is dus zeker niet denkbeeldig dat deze industrie een flinke boost gaat geven aan de opkomst van de seksrobot.

Normen en waarden

Dat legt enkele fundamentele vragen op tafel: welke normen en waarden worden in seksrobots ingeprogrammeerd? Maken ze ons en onze samenleving menselijker, socialer, gelijkwaardiger, of juist niet? Richardson stelt dat technologie onze normen en waarden weerspiegelt. Volgens haar zal de seksrobot gemodelleerd worden naar de vrouwelijke prostituee. Haar vrees is dat de seks-cultuur die gangbaar is in de prostitutie - met totaal ongelijke verhoudingen tussen de sekspartners - met de introductie van seksrobots ook zijn weerslag gaat vinden in intermenselijke relaties. Seksrobots zullen volgens haar leiden tot een expansie van de seksindustrie en openen zelfs de weg naar seks met kinderrobots.

De argumenten van Richardson en Billing snijden hout. Maar er zit ook een andere kant aan het verhaal. Zo presenteerden futurist Yeoman en seksuologe Mars in 2011 een toekomstscenario over het sekstoerisme in Amsterdam. In de rosse buurt werken in 2050 alleen nog robotprostituees. Als gevolg zijn vrouwensmokkel en gedwongen menselijke prostitutie uitgebannen. Amsterdam is één van de beste en veiligste sekstoerismebestemmingen geworden, met dank aan de robot.

Ook robottechnoloog David Levy is een fervent voorstander. Volgens hem bieden seksrobots mogelijkheden voor therapie, oefening én experimenteren door mensen die bijvoorbeeld tobben met hun seksuele voorkeur of bedprestaties. Volgens Levy zal dit leiden tot flink minder ongewenste zwangerschappen, seksueel overdraagbare ziekten en vreemdgaan. Wat vreemdgaan betreft is het trouwens de vraag of robotseks beschouwd gaat worden als ontrouw, of dat een seksrobot op den duur net zo onschuldig wordt als een vibrator.

Sociale competenties

Levy verwacht zelfs dat mensen rond 2050 met robots zullen willen trouwen. Techniekpsychologe Sherry Turkle maakt zich juist zorgen over een toekomst waarin mensen steeds vaker intieme relaties met robots aangaan. Ze is bang dat mensen hun sociale competenties verliezen. Want de komst van seksrobots zal er volgens haar toe leiden dat we steeds minder bereid zullen zijn om de energie op te brengen die vereist is voor menselijke relaties.

De op handen zijnde introductie van seksrobots roept veel maatschappelijke en ethische vragen op, waarover de meningen flink verschillen. Dat vraagt om een volwassen discussie over welke normen en waarden we als samenleving in seksrobots willen zien. Net als kinderen moeten robots goed worden opgevoed. Als opvoeder van de seksrobot zijn robotbouwers verantwoordelijk voor de menselijke waarden die ze in hun producten programmeren. Laten ze daarom bijvoorbeeld nu al samen met vrouwen en mannen in gesprek gaan om een seksrobot te ontwerpen die goed past bij een gezonde en emanciperende sekscultuur. Is dat geen mooie uitdaging voor de jonge kunstenaars, technici en ontwerpers van deze tijd?